

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 100 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200 de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei.
Pe jumătate de an 50 „		
Pe un pătrar de an 25 „		
Un număr 2 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 150 Lei.		

Cuvântarea

P. S. Sale Grigorie al Aradului rostită cu ocaziunea hirotonirii sale într-un episcop.

„Îți aduc aminte ție, ca să aprinzi darul lui Dumnezeu, care este întru tine prin punerea mânilor mele”. (II Tim. I, v. 6).

*Înalt Prea Sfințite Stăpâne,
Preasfințiti Părinți,
Iubit Cleș și Popor,*

Între anii 1895—1898 un smerit dascăl ortodox putea fi văzut ducând la sfânta biserică în fiecare Duminecă și sărbătoare pe micuții școlari ai unui sat din județul Făgărașului. Între acei școlari era și unul din fiii săi și iată-l astăzi pe acest fiu investit cu puterea de urmaș al Apostolilor, iată-l chemat a fi icoana vie a lui Dumnezeu pe pământ, primind puterea de a lega și deslega și prin puterea sfântului Duh, făcându-se izvor al tainelor sfintei biserici, prin care se capătă mântuirea.

Exclam cu smerenie, ca și oare-când Ioan Gură de Aur: Doamne Dumnezeul meu, știu, că nu sunt vrednic, nici în stare ca să întri sub acoperământul casei sufletului meu, pentru că este pustie și s'a surpat toată, dar tot odată strig cu nestrămutată credință, că dela Domnul s'a făcut aceasta. Dela Domnul s'a făcut, ca raza voinții divine să se îndrepte spre mine, căci Dumnezeu voește, ca crucea, steagul, dalta, coasa, sapa și securea din mâinile slăbite să treacă în alte mâni. Dumnezeu, voește ca o națiune să urmeze altei națiuni în cinste și mărire. Dumnezeu voește să răsune cuvântul bun din gură în gură și arhieria Noului Testa-

ment să fie treapta cea mai înaltă, prin care flacăra divină aduce mântuirea sufletelor.

Smeritul meu sbor caută să se conformeze acestei voinți mai înalte, inspirându-se din vieța oamenilor, cari au ascultat de glasul Domnului. Nu am vârsta lui Matusalem, nici puterea lui Samson, nici iuțimea lui Asasiil și înțelepciunea lui Solomon, dar, conștient de insuficiența propriilor puteri în raport cu mărimea idealului căruia sunt chemat a-i sluji, mă voi strădui, ca prin simțirea mea curată și râvna mea nețărmurită să calc pe urmele arătate de Christos Mântuitorul. Căci nimic nu poate fi mai frumos decât a sluji lui Dumnezeu și a face, ca acolo unde este o ramură plină de spini, să vedem și o cunună împodobită cu flori, iar după o zi cu nori să avem celelalte zile pline de lumina soarelui. Nimic nu este mai prețios decât a avea pe Christos pururea în mijlocul nostru. Prin rugăciunile sfântului Altar se pleacă Christos asupra leagănului nostru, se binecuvintează masa noastră, ni se vindecă ranele și se împodobesc mormintele noastre cu florile cari preînchipuiesc nădejdea învierii.

La o expoziție de horticultură în Londra s'a dat în anul 1924 aproape un milion de Lei pentru o floare (orhidee) care înflorește numai la opt ani, însă și atunci numai pe timp de două săptămâni. Cu mult mai mare este și va fi prețul florilor sufletești înflorite prin munca slujitorilor Altarului. Dar, fraților, în ogorul bisericii creștine nu numai prețul florilor, adevă al faptelor, va fi mai mare, ci și însăși înflorirea este cea mai sigură. Căci poate să înce-teze vr'odată știința omenească fiind parțială și unilaterală, dar creștinismul cuprinzând întreagă ființa omului, mintea și inima lui, —

nu-și va pierde superioritatea până când vor exista oameni pe pământ. Învățătura creștină, Cuvântul Domnului se întemeiază pe ideea fundamentală, că „Dumnezeu voește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vie”. (I Tim. 2, v. 4). Pe de altă parte după cuvintele psalmistului (11, 6, v.): „Adevărul Domnului rămâne în veac”. În înțelesul acesta sărbătorește creștinătatea fondarea bisericii creștine, prin venirea Duhului sfânt. Din clipa aceasta creștinismul iese dintre zidurile înguste ale Ierusalimului și biserica devine solia credinții mântuitoare, scriind pe steagul său iubirea față de Dumnezeu și față de oameni.

Biserica noastră ortodoxă poartă și acum steagul acesta cu deplină tarie și vestește adevărul, că gradul de cultură trebuie judecat după măsura iubirii creștine, pentru că biserica prin toate instituțiile sale voește să facă pe oameni mai buni, mai culți și mai cinstiți. Adevărata desăvârșire în privința aceasta este încă departe, pentru că omul cu facultățile sale mărginite voește să facă imposibilul a fi cu puțință pe pământ, deci nu biserica este de vină, ci rătăcirile omenești, cari se adapă din idealurile pământești. Omul de azi acumulează cunoștințe peste cunoștințe și astfel inteligenței, rațiunii îi trebuiesc spectacole realizate în afară, dar nesăturată rămâne mintea, pentru că mulțimea cunoștințelor nu aduce îndesțulare. De abia omul cu calități ideale se mulțumește cu spectacole interne și personale realizate în conștiința morală, prin ceea ce face întâiul pas spre Christos. Cel ce pășește pe urmele lui Christos nu are nevoie să caute spectacole externe, modă și izbânzi trecătoare, ci în sufletul lui alături de cireșii înfloriți vor înflori și faptele iubirii de Dumnezeu și de oameni.

Cu atât mai mult trebuie să înflorească sufletul celor chemați a se face vestitorii adevărului Domnului și mai ales al sfinților arhiepiscopului și mai ales al sfinților arhiepiscopului, căci tuturor arhiepiscopilor sunt adresate cuvintele marelui Apostol Pavel către episcopul Timoteiu: „*Îți aduc aminte fie, ca să aprinzi darul lui Dumnezeu, care este întru tine prin punerea mâinilor mele*”. Numai prin dragostea creștină poate să aprindă arhiepiscopul darul lui Dumnezeu, care este întru el. Spre această dragoste creștină se

îndreptează ochiul inimii mele, știind, că dator sănt a mărturisi, ca și oarecând Petru, dragostea către Domnul, pentru că întrebând învățătorul pe discipol dacă îl iubește, a voit să ne învețe „cât de mult iubește să vadă o guvernare plină de iubirea față de turma sa”. În ziua ce-mi va fi hărăzit de Domnul să expun planul activității mele viitoare, voi arăta, cum înțeleg să aplic dragostea către turma ce mi se încredințează. Aici țin să mai accentuez, că pe cât este de mare deosebirea între ființele neraționale și între oamenii cari cugetă, cel puțin atât de mare trebuie să fie deosebirea între păstor și turmă. Zice marele Ioan Gură de Aur, că cel ce pierde oile este iertat de stăpânul său ori se pedepsește numai ca bani, dar cel ce pierde turma cuvântătoare, sufletul său va pierde. (Despre Preotie II. Par. 2).

Pe lângă aceasta zice sfântul și marele Apostol Pavel: „Că nu este nouă lupta împotriva trupului și a sângelui, ci împotriva începătoriilor și a domniilor și a stăpânilor întunerecului veacului acestuia, împotriva duhurilor răutății întru cele cerești”. (Efes. 6, v. 12). Cu atât mai mare trebuie să fie deci râvna noastră pentru mântuirea sufletelor și mângăierea, că apostolatul nostru nu se sfârșește odată cu trecerea din viața aceasta pământească.

Mângăierea aceasta o pot avea și credincioșii, cari ascultă de glasul părintelui lor. Credincioșii, exercitând drepturile și datoriile lor în biserică, se pot bucura și ei, că pot contribui la preamărirea Împărăției lui Dumnezeu. Să pornească dar și ei la muncă pentru binele bisericii și al neamului. Să pornim împreună, turmă și păstor, carul vieții, ori și care parte din el am fi noi: de vom fi una din roțile care dau mișcare sau un cui neînsemnat, sau numai o picătură de ulei fără de care carul s'ar opri în loc. E destul să nu stăm în nelucrare ca o unealtă netrebnică. E de ajuns să stăm la loc potrivit și să lucrăm acolo potrivit. Să fim veseli și să mulțumim lui Dumnezeu, că nu ne-a socotit nevrednici de muncă vrednică.

Mulțumesc și eu lui Dumnezeu că mi-a făcut cu puțință să binevestesc și până acum împărăția Lui și să fiu numărat între aceia cari doresc să vadă, că nădejtile noastre cele mai

mari, visurile noastre cele mai strălucite, însuflețirea și forțele noastre vor fi cheltuite pentru preamărirea lui Dumnezeu și pentru ivirea lacrimilor de bucurie în ochii noștri și ai generațiilor viitoare.

Mulțumescu-ți, Doamne, că mi-ai sădit în suflet convingerea, că : „Cel ce slujește lui Dumnezeu, cu bunăvoință primi-se-va și rugăciunea lui până la nori va ajunge, că rugăciunea celui smerit, norii va pătrunde și nu se va mângăia până nu se va apropia (Sirah 35, v. 18—19). Doamne Dumnezeul nostru cel Adevărat, Izvorul vieții și al nemuririi, Lumina cea din Lumină, carele ai venit în lume să o luminezi pe dânșă, luminează gândul nostru cu Duhul tău cel sfânt și ne primește pe noi, cari aducem tie slavă și bună mulțumită pentru lucrurile tale cele din veci mari și minunate. Bindecuvintează, Doamne, pe poporul tău cu pace, ține, Doamne întru lungime de zile pe prea înălțatul și de Christos iubitul Regele nostru Ferdinand I. toată curtea și ostașii lui, pe binecinstitorul guvern și pe toți cei ce laudă numele tău, cercetează-ne pe noi cu bunătațea, izbăvește-ne pe noi din tirănia diavolului. Întărește viața noastră cu legile tale cele sfinte și sfințite. Inger credincios, păzitor, pune poporul tău și pe noi pe toți ne adună întru împărăția ta, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Dela revoluția franceză la bolșevism.

De :C. Rădulescu-Motru.

Ideologia revoluționară contemporană n'a ajuns dintr'o dată la perfecțiunea, la care o găsim astăzi. Ea a trecut prin câteva stadii, și anume prin trei stadii mai principale.

A fost mai întâi în forma pe care i-au dat-o marea revoluție franceză dela sfârșitul secolului al 18-lea : Ideologia libertății, egalității și fraternității; un raționalism juridic, destinat să se realizeze prin puterea Statului. Robespierre, cel mai răfucit reprezentant al acestei ideologii, avea capul plin de abstracțiunile filozofilor, și mâna promptă în a decreta moartea aceloră, care nu admiteau, sau erau bănuți, că nu admit constituția nouei Republici franceze. Această formă de ideologie a predominat în prima jumătate a secolului trecut. E ideologia tipic franceză, și care mai servește încă celorlalte popoare în luptele politice

interne, de câteori este vorba să se dea, sau să se modifice legea constituțională a Statului. În genere se poate denumi : ideologia advocătească, sau ideologia democrației, fiindcă ea se servește cu preferință de concepte juridice, și are ca ideal libertatea. Miezul original al acestei ideologii îl formează conceptul dreptului natural. Individul cetățean are drepturi naturale. Libertatea lui este un drept. Cine declară aceste drepturi ? Rațiunea. Cine sancționează aceste drepturi ? Suveranitatea Statului, care este ieșită din liberul consimțământ al tuturor cetățenilor. Această ideologie nu face distincție de clasă. Ori și ce cetățean poate să apeleze la rațiune pentru a-și întemeia drepturile sale. Revoluția este legală de câteori ea realizează o liberare de drepturi. Această ideologie nu dă importanță activității economice. Este liber fiecare să lucreze, să devină proprietar și să ajungă bogat. Dar dacă, având toate libertățile, cetățeanul moare totuși de foame ? Ideologia, din acest stadiu, nu prevede asemenea cazuri. Ea este prin urmare mai mult o ideologie revoluționară de eliberare, decât de realizare.

În al doilea său stadiu, care începe de pe la 1848, ideologia revoluționară prezintă multe schimbări. Mai întâi structura ei logică este cu totul alta. Rațiunea nu mai planează în vag, ci devine rațiune dialectică, adică rațiune intrată în succesiune ca și faptele. Hegel, marele maestru al metafizicii germane, arătase, că desfășurarea momentelor logice și desfășurarea evenimentelor materiale, formează unul și acelaș curs; rațiunea este în lucruri cum este și în ideile despre lucruri; este destul să prinzi înlănțuirea ideilor, pentru ca să prevezi mersul real al lucrurilor. O idee se determină prin contrarul său, iar împreună cu contrarul ea constituie un tot real : teză, antiteză, sinteză. O forță se isbește de forța contrară, apoi cu aceasta când se unește, constituie o nouă forță și așa la infinit. Rațiunea nu declară în mod vag drepturi, ci arată momentul, când fiecare drept se impune. Hegel a fost marele maestru al acestei dialectice, din punct de vedere metafizic. Karl Marx a fost introducătorul acestei dialectice în ideologia revoluționară. Pe baza acestei dialectice orizonturi noi se deschid. Teza, antiteza, sinteza deșteaptă o mulțime de analogii în viața materială politică și economică. Lupta între feudali și burghezi; între burghezi și proletari; între capital și muncă; între producție și criză, etc. nu sunt ele oare diferitele momente ale antagonismului dialectic, care guvernează lumea ? Nu se impune oare o armonizare, printr'o sinteză supremă; sinteza luptei de clasă, sinteza luptei între capital și muncă ? Rațiunea socialismului era altfel găsită. Karl Marx nu avea decât s'o

formuleze. Și el o formula într'un mod general. La baza ei: interpretarea materialistă a istoriei, care nu este altceva decât dialectica lui Hegel pusă în serviciul revoluției proletarilor. Proletarii sunt antiteza burghezilor. Ei dau munca, din care burghezii opresc o parte pentru a-și constitui capitalul. Capitalul cere cât mai multă producție, ca să poată crește, teza; dar producția prea crescută aduce criza, antiteza: de aci nevoia de sinteză: aceasta vine prin organizarea producției după sistemul socialismului. Astfel organizarea socialistă este un moment în desfășurarea producției economice, un moment pe care îl va aduce viitorul cu aceeași necesitate, cu care decurge o concluzie din legătura premiselor si-logismului. Revoluția proletarului va trebui să vină, fiindcă ea este immanentă în istoria omenirii. Statul socialist, sau mai bine zis decapitarea Statului prin socialism, trebuie să vină, fiindcă numai așa se poate termina lupta de clasă. Federația între statele socialiste trebuie să vină, fiindcă numai astfel se va termina cu lupta dintre popoare... Din acest repetat „trebuie“, ar urma că revoluția este ca și de prisos. Omenirea va ajunge la socialism, fie că proletarii ar face sau n'ar face revoluție. Dialectica istoriei este riguros exactă ca un chronometru.

Totuși Karl Marx nu este așa de optimist. Revoluția, care va aduce socialismul, este după el științificește, adecă rațional, strict necesară, cu toate acestea eforturile proletarilor nu sunt de prisos. Ceva mai mult. Eforturile proletarilor trebuiesc coordonate și bine organizate. Karl Marx chiar vorbește de dictatura proletariatului ca de o perioadă necesară, prin care trebuie să treacă socialismul înainte de a veni adevăratul socialism. Și până la dictatură, proletarii să-și aibă o organizare bună de partid. Aceasta au și făcut-o revoluționarii din Germania.

În noul său stadiu, ideologia revoluționară se prezintă astfel, cu o structură logică mai concretă. Dialectica luptei de clase și a luptei între capital și muncă, este evident mai probabilă în fapt decât vorbăria democratică, care consistă numai în o înșirare de abstracții goale. Revoluționarul din școala lui Karl Marx crede, că istoria lumii lucrează pentru el. Această credință a lui nu este luată din vânt, ci este sprijinită pe o dialectică ce are toate aparențele de a fi în adevăr ale științei. Apoi organizarea pe clasă este un mijloc politic mai sigur, pentru a impune revendicările, de cum este retorica democratică. Ideologia socialistă revoluționară, din toate punctele de vedere, este cu mult mai convingătoare decât cea democratică revoluționară. În tot cazul este mai măreață și mai impresionantă. Prezentarea cursului istoriei, ca o imensă cascadă pe treptele dialecticii, pentru a scoate

în evidență rolul pe care are să-l joace proletarul de acum în colo pe pământ, este un spectacol așa de grandios, că nu e minte care la simțirea lui să nu fie entusiasmata. Și câți proletari nu s'au entusiasmat în adevăr la simțirea lui. Marxismul a făcut să reînvie în inimile multora timpurile messianismului evreu de odinioară.

(„Solidaritatea“.)

(Urmează.)

† Protopep Alexandru P. Popoviciu.

Retras la moșia sa din Mercina, emeritul protopep al Orăviții Alexandru P. Popovici a închis ochii, lăsându-și în jale soția, ficele, gigerii Dr. Ion Nedelcu și ing. Eugen Munteanu, nepoți și nepoate.

Ca preot în Mercina, mai apoi ca protoiereul Orăviții, defunctul a desfășurat o rodnică activitate pe terenul bisericesc școlar și economic, dar mai ales ca îndrumător și înaintemergător în luptele naționale de pe vremuri eră neîntrecut în Valea Carașului.

Odraslă dintr'o veche și nobilă familie preotească din părțile noastre sudbănățene, răposatul protopep Alexandru P. Popovici avea calități sufletești superioare. Se știa înfrâna, se putea resemna și smulge din situații dificile, nerăzvrătit, fără răzbunare, fără a rupe podurile în urma sa, cum din păcate o fac mulți din generațiile de azi.

Reclamat de nevoia vremilor apuse și în fruntea înjghebărilor economice, răposatul protopep se dedea înlături decâteori i-se cerea pentru alții scaunul de înaintea ședere. Ne aducem aminte, cum și-a cedat postul de cel dintâi director al „Orăvițanei“ fără să gramujde. N'a zis nimic nici când a fost lovit în aripă și doborât din zborul său neted, lăsând în lungă văduvie, plină de zig-zaguri, protopepiteratul Orăviții pe seama alergătorilor după ceva mai bun.

Îl cunoașteam bine și din cei nouă ani cât am slujit împreună, eu ca comisar școl. consistorial și dânsul ca inspector conducător al examenelor școlare din tractul Orăviții. Era la locul lui și ca sudit al mai marilor și ca povătuitor al poporului nostru din aceste părți. Par' că-l văd ș'acum postat pe dâlma din fața gării, ca un om-drapel, la alegerea neuitatului nostru Coriolan Brediceanu, stând neclintit la postul său în mijlocul alegătorilor dela 6 dimineața până seara în amurg, fără să ia ceva în gura

lui toată ziua, până după proclamarea de ales a candidatului nostru național.

După aproape un sfert de veac de protoierie, pe vremea când „prota al nemțesc“, ca exponent politic al menținerii hegemoniei maghiare, își întinsese mreaja și asupra unei bune părți a preoției noastre române din aceste părți, răsfirându-i-se astfel turma, s'a găsit cu cale a se chema un alt protopop mai tânăr, mai viguros, mai în măsură de a opri pe cei răzleți dela momeala străinului. Așa s'a întâmplat că bravul conducător național al Carașenilor să fie înlocuit cu tânărul administrator Mihail Gașpar din Bocșa-montană, și ce-a urmat d'atunci încoaci se știe

Bătrânul protopop Alexandru P. Popovici, retras la odihnă între sătenii săi, veghia și de acolo asupra zvrăcolirilor urmașilor săi din Oravița, tresărind de bucurie de câte ori auzia bine de neamul său.

În sfârșit, după întregirea neamului, exclamând cuvintele biblice „acum slobozește, Doamne, pe robul tău . . .“ dăngănitul grav al clopotului din Mercina și Oravița vesti pretutindeni trista veste, că „Prota-l nostru“ nu mai este . . .

Peste întreagă Țara Carașului se întinse freamătul șoaptelor de jale, că din codrul ei a căzut și cel din urmă copac-mărturie a vremilor de înălțare sufletească. Sătenii cu mic cu mare, preoții și învățătorii din întreaga împrejurime au grăbit să dea Sâmbăta trecută ultimul onor marelui răposat. Prohodit de 17 preoți, în frunte cu vrednicul său urmaș protopresb. Virgil Musta, care l-a parentat printr'un pătrunzător discurs în naea bisericii, după ce preotul Gheorghe Neda (Oravița-rom.) i-a reliefat meritele naționale la casa mortuară, antestătătorul dascălilor, Stefan Dragulescu (Vărădia), oprindu-se conductul funebru în ulița mare dinaintea școlii, printr'o vorbire avântată a adus prinosul de recunoștință pentru atitudinea benignă ce a manifestat-o defunctul față de învățătorime.

Publicul imens, cu ochii înlăcrimați de jalea acordurilor grave ale corurilor frunțase din Mercina și Vărădia, evlavia adâncă a bătrânilor față de memoria celui dispărut, a dat aspectul unei înmormântări cum nu s'a mai văzut în aceste părți. Nici pomana în massă ca cea a acestui reprezentant al generației sale, cu care se încheie o epocă de slavă a luptelor pentru menținerea individualității noastre etnice, bine zice toată lumea, că nu s'a mai pomenit.

Și ce e mai bun și mai frumos, decât a da Cesarului ce-i a Cesarului . . . Eată ca m'a făcut și pe mine iscălitorul acestor rânduri să vărs o lacrimă pe mormântul proaspăt al neuitatului nostru binefăcător.

Doarmă lini!

Gheorghe Jianu

Ș T I R I

Plecarea Suveranilor în străinătate.

Suveranii au plecat în străinătate Joi seară, însoțiți fiind numai de câteva persoane dela Palat. În drum vor rămânea două zile în castelul Bled, unde vor fi oaspeții Curții jugoslave. De aci vor pleca direct la Paris și Begnoles. Înapoierea Suveranilor este prevăzută pentru ziua de 15 August. La înapoiere probabil vor vizita Roma. Toți membrii guvernului au fost Joi după amiază la Sinaia să salute plecarea Suveranilor.

Investirea nouilor episcopi. Sâmbătă s'a făcut la Sinaia investirea nouilor episcopi: Dr. Grigorie Comșa al Aradului și Dr. Ioan Stroia, episcop militar de Alba-Iulia.

La această solemnitate a participat S. Sa Patriarhul Miron, I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, d-l ministru al cultelor, o delegație a Consistorului din Arad, etc. M. Sa Regele a predat cărțile nouilor episcopi, urându-le păstorire rodnică și fericită asupra credincioșilor. După investire s'a oficiat doxologia în biserica mănăstirei.

Introducerea P. S. Sale Episcopului Aradului este fixată pe Duminecă, în 12 Iulie a. c.

† **Patrichie Drăgălina**, preotul bisericii noastre din Borlova, după scurte suferințe a adormit în Domnul în ziua de 26 Iunie a. c., în al 38-lea an al vieții și al 10-lea an al cinstitiei sale preoții.

Preot evlavios și cu frica lui Dumnezeu fiind, a servit cu credință la altarul Domnului și a muncit ca un adevărat păstor pentru binele și înaintarea turmei încredințate păstoririi sale. Defunctul a funcționat și ca învățător-director în comună. Cu firea-i blândă și inima-i nobilă pe mulți i-a adus și întărit pe cale virtuții creștinești și a iubirii de neam și de țară. Prin încetatea din viață a defunctului se stinge și șirul preoților din familia Drăgălina, care a păstorit aproape 150 ani în comuna Borlova. Odihnească în pace!

Examenle de fine de an la Institutul nostru teologic diecezan s'au ținut în zilele de 17--20 Iunie a. c., sub prezidiul P. S. Sale Episcopului nostru diecezan Iosif.

Încheierea anului școlar s'a făcut în ziua de 24 Iunie a. c., în cadrul unei frumoase sărbări școlare, la care a participat P. S. Sa Arhiepiscopul Filaret, în fruntea membrilor Consistorului diecezan, de față fiind toți membrii corpului profesoral și studenții Institutului.

La finea sărbării P. S. Sa a dat studenților frumoase sfaturi părintești, îndemnându-i să

perseveze întru învățăturile primite, ca să fie adevărați slujitori ai altarului și părinți ai turmei ce li-se va încredința păstoririi lor.

Programul de guvernământ al partidului național. Săptămânile trecute s'a alcătuit un proiect de program de guvernământ al partidului național, pe baza programului vechiu al partidului, căruia i s'a adus completări în ce privește partea economică și financiară, introducându-se și câteva modificări necesitate în urma fuziunii cu celelalte partide de opoziție. Programul cuprinde și soluții în ce privește chestiunile financiare și îndreptarea actualei situațiuni economice.

Dare de seamă. Cu ocaziunea pelerinajului făcut la „Peatra scrisă“ în Dumineca Tuturor Sfinților, adică în 14 Iunie a. c. s'a încasat pentru zidindă capela 2100 Lei, care sumă s'a depus la „Banca Poporală“ spre fructificare. Armeniș, la 15 Iunie 1925. Ilie Pepa m. p. paroh.

O acțiune frumoasă. Patruzeci membri ai unui club sportiv din Anglia erau să fie eliminați din cadrul organizației pe motivul, că au jucat foot-bal Dumineca în timpul sf. liturghii. Hotărârea nu a fost schimbată decât după ce înculpații au dovedit că luaseră parte la slujba dumnezească.

Ruperea tratativelor pentru concordat. După informațiunile ce le avem, guvernul a fost silit să renunțe la încheierea unui concordat cu Vaticanul.

În adevăr, după întreprinderea discuțiunilor urmate la Roma, ministrul nostru pe lângă Vatican, voind a relua aceste discuțiuni, a întâmpinat din partea reprezentantului papei un refuz categoric.

D-l Penescu a comunicat guvernului atitudinea Sf. Scaun, care se zice, este datorită modului cum s'a alcătuit legea învățământului particular, lege considerată ca o lovitură dată congregațiilor catolice.

În fața unui astfel de răspuns, guvernul a hotărât încetarea tratativelor cu Vaticanul pentru concordat.

Numai de ar fi definitivă și înțeleasă de toate guvernele, ce vor mai urma, această hotărâre.

Presă din Belgrad salută călduros a 60-a aniversare a fruntașului politic român Ștefan Ciceo-Pop, amintind lupta, pe care acesta alături de deputații sârbi și slovaci a susținut-o în parlamentul din Budapesta pentru apărarea drepturilor naționalităților oprimăte. Ziarele relevă mai ales eforturile d-lui Ciceo-Pop în timpul războiului, în momentele cele mai dificile, pentru apărarea naționalităților. Ziarul „Reci“ într'ung lung articol consacrat personalității sârbătoritului, declară, că astăzi toți sârbii păstrează încă grozava amintire din lagărele de internare din Ungaria și în special dela Arad, unde sârbii sufereau cu miile cele mai teribile chinuri.

Procesul martirilor din Bihor. Procesul asiinilor lui Dr. I. Ciordaș, Dr. N. Bolcaș și N. Bogdan continuă la tribunalul din Oradea-Mare într'o vie agitație. Sunt momente sfâșietoare, când mamele românce, țărane

din satele Bihorului, povestesc în plânsete dureroase, cum criminalii unguri au luat feciorii lor și i-au împușcat ca pe niște câini. Unele din ele recunosc pe criminalii și-i întreabă: „de ce mi-ai împușcat feciorul?“ Apărătorul criminalilor este avocatul Stamatopol, pe care studenții l-au huiduit.

Recepția preotului N. D. Popescu la Academia Română. Părintele N. D. Popescu, noul academician, și-a citit în ședința festivă din 3 I. c. discursul de recepție despre Dimitrie Onciu, al cărui loc îl ține. La acest discurs, în care se expune viața, opera, ideile și metodele istorice ale celui comemorat, a răspuns dl N. Iorga, constatând, că este întâiul caz pentru vechiul regat, când un simplu preot intră în sânul Academiei. Dl. N. Iorga laudă meritele noului academician și spune, că păr. Popescu aduce o simplitate sănătoasă a scrișului, o onestitate morală, cunoștinți de limbi multe, pregătire mare și arabiție mică, într'o țară unde ambiția premerge pregătirii. Păr. Popescu, zice dl Iorga, are multe studii istorice gata și lecțiuni, care trebuie date cât mai curând publicității.

Moartea unui astronom. Din Paris se vestește că, cel mai mare astronom al lumii, Camille Flammarion a încetat din viață în vârstă de 83-de ani. Lucrările sale au fost traduse în mai toate limbile europene.

O cinste pentru femeile române. La congresul femeilor din întreaga lume, ținut în zilele trecute în orașul Washington din America, au luat parte ca trimise din partea României d-nele Al. Cantacuzino, Z. Râmnicianu și dșoara Cerchez. Deși România e înscrisă în această asociațiune femenină numai de trei ani, membrele ei au ales ca vice-președintă pe d-na Alexandrina Cantacuzino, iar de secretară generală pe dna Z. Râmnicianu. E mare cinste pentru România, alegerea acestor două femei, unde aproape toate națiunile și-au avut reprezentatele lor.

Învățământul în Rusia. La o adunare a delegațiilor comitetelor școlare, trimiși în Moscova din întreaga Rusia, comisarul instrucțiunii a spus, că învățământul în Rusia e cât se poate înapoiat. Peste 17 milioane de locuitori sunt analfabeți, adică nu știu scrie și ceti. Comisariatul învățământului a uitat să spună, că cu uriașele sume de bani aruncate pentru propaganda de-a semăna jaful și uitarea de Dumnezeu între popoare, ce s'ar fi putut face pentru risipirea întumerecului din sufletul poporului rus.

Cazarma și cărciumele. Potrivită propunere face unul din confrăți, care cere următoarele: În vechea lege contra beției se prescrie, că nici o cărciumă nu poate funcționa la o depărtare mai mică ca 200 m. de biserică, satr de școală. Nu ar fi oare cazul, ca și căzărniile să fie puse în rândul școalelor și a bisericilor? Nu este oare și cazarma o instituție de educație cetățenească? Atunci de ce această deosebire? În proiectul de lege relativ la băuturile spirtoase, trebuie să se prevadă și această bună dispoziție, dictată de interesele generale.

Daruri. „Societatea pentru ocrotirea orfanilor din Caransebeș”, a aranjat pentru augmentarea fondului un concert urmat de dans. Cu acest prilej au dăruit peste taxa staverită și în favorul fondului următorii domni: Tătariu Izidor Lei 68. Munk R. Lei 200. Prof. Vuc Lei 56. Ioan Bâlc Lei 50. Constantin Pepa Lei 25. Prof. Sequens A. Lei 40. N. N. Lei 20. Steinschneider Lei 100. N. N. Lei 12. Dr. Ioan Rațui Lei 50. N. N. Lei 43. Carl Schwab Lei 100. Lazin N. Lei 50. Familia Reisz. Lei 100. Petru Popoviți Lei 27. Frideric Pauck Lei 100. Erk A. Lei 62. Dr. Iorga A. Lei 12. Prof. Soceneanțu Lei 7. Eugen Vraida Lei 100. Dr. Ianculovici Gh. Lei 12. Director Dr. P. Barbu Lei 50. Col. Ion Lei 100. Rădac D. Lei 100. Iritz Lei 80. Reczler Lei 40. Katz Lei 20. Oberdorfer Lei 200. Palik L. Lei 50. Tot spre acest scop a dăruit și Com. de avere Lei 280. Tuturora se exprimă mulțumiri călduroase pentru darurile lor. *Prezidiul Societății.*

Bibliografie.

Au apărut:

„*Revista Teologică*”, organ pentru știința și viața bisericească, apare lunar sub patronajul I. P. S. Sale Arhiep. și Mitrop. Nicolae al Ardealului. Anul XV, Nr. 5—6 (Mai—Iunie 1925). *Sibiu*. Abonamentul anual: 140 Lei.

„*Renașterea*”, revistă de cultură religioasă, apare lunar sub patronajul P. S. Episcop. Vartolomeiu al Râmnicului—Noului—Severin. Anul IV, Nr. 6 (Iunie 1925). *Craiova*. Abonament anual: 80 Lei.

„*Luminătorul*”, revista bisericească din Basarabia. Anul LVIII, Nr. 12—14 (15 Iunie—1 Iulie). *Chișinău*. Abonamentul: ?

„*Cronica Romanului*”, revista clerului eparhial din dieceza Romanului. Anul II, Nr. 6 (Iunie 1925). *Roman*. Abonamentul: ?

„*Arhivele Oltesiei*”, publicație bimestrială, apare sub direcțiunea d-lor Dr. Gh. Laugier și prof. C. D. Fortunescu. Anul IV, Nr. 18—19 (Martie—Iunie 1925). *Craiova*. Preț: 75 Lei.

„*Cosimeana*”, revistă ilustrată. Anul IX, Nr. 11 (15 Iunie 1925). *Cluj*. Abonament anual: 200 Lei.

Anuarul Academiei teologice „Andreiene” ort. rom. din Sibiu pe anul școlar 1924/25, publicat de rectorul Dr. Eusebiu R. Roșca.

În editura librăriei diecezane din Arad a apărut în ediția a doua „*Predici*”, aprobate de Prea Ven. Consistor arhidiecezan sub No. 6661/1918 Bis. de Preotul Gheorghe Maior, profesor de religie și duhovnic la școala normală din Sibiu.

Acest volum de 144 pagini cuprinde următoarele predici:

Predică la prezentarea unui cleric în parohia unde vrea să concureze; Predică la instalarea de preot: Sămănătorul: Nu e Dumnezeu, ci numai natură? — Despre credință, — E lipsă de credință? Despre — credință (învățătură). — Despre credință — (rădălele ei), — Despre rugăciune, — Despre post, — Îndemnare la pocăință, — Rugăciunea domnească, — Despre mărirea pământească,

— Despre fericire, — Despre muncă, — Despre viața vecilor, — Despre cunoștință, — Despre blândețe, — Despre datoria de a ne ierta unul altuia, — Despre via Domnului, — Adevărul: Christos, — Predică la Nașterea Domnului, — La Dumineca Stălpărilor (Dumineca VI. din post). — Învierea lui Christos, — La Înălțarea Domnului, — Tinărul din Nain, — Despre căsnicie, — Despre educația copiilor, — Cuvântare la atelegeri de funcționari bisericești.

Cuprinsul atât de variat și de actualitate al acestui nou volum de predici ce-l pune la dispoziția Onor. Preoțimi părințele Gh. Maior, e fără îndoială un eveniment îmbucurător în literatura noastră bisericească.

Munca păstorilor sufletesti, care în aceste vremuri de decadență morală trebuie să steie la înălțimea chemării lor, vestind cuvântul lui Dumnezeu cu și fără vreme e în mare măsură ușurată prin predicile părintelui Gh. Maior.

În urma calităților, prin cari se impun din toate punctele de vedere, le recomandam cu căldură Onor. Preoțimi.

Volumul se poate comanda dela *Librăria Diecezană din Arad*, cu prețul de Lei 35. — plus Lei 2.15 pentru francatură.

Nr. 185 exec. 1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al Judecătoriei de ocol din Caransebeș, în senzul §-lui 102 art. de lege LX. din 1881: și în senzul §-lui 19 art. de lege XLI din 1908 prin aceasta publică, că în urma decisului Judecătoriei de ocol din Caransebeș de sub Nr. 973/1922 efectuându-se execuțiunea la 26 Decembrie 1923 în favorul următorului Max Licht reprez. prin avocatul Dr. Iacob Déri contra următorului pentru suma de 5242 Lei 95 bani capital și acces. mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit în 3500 Lei — bani și anume: diferite mobile de casă se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Nr. 3677/1923 G. a. Judecătoriei de ocol Caransebeș pentru încasarea pretenziunii de 3242 Lei 95 bani capital, cu 5% interese din 28 Iulie 1923 și spesele de 2040 Lei 35 bani, staverite până în prezent, să fixează termenul de jicitație pe ziua de 2-lea Iunie 1925 la orele 3 p. m. în comuna Caransebeș la locuința executorului și toți aceia, cari au voe de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus în senzul art. de lege LX. din 1881: §-ul 107, 108 se vor vinde celor cari dau mai mult, pe lângăolvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mișcătoarele licitande sau cuprins și supra-cuprins din partea altor creditori și aceștea și-au câștigat dreptul de acoperire asupra licitației, în senzul §-lui 120 a legii LX din 1881: se va efectui și în favorul acestora.

Caransebeș, la 20 Iunie 1925.

Mihail Oros
exec. jud. rog.

Nr. 221 exec. 1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al Judecătoriei de ocol din Caransebeș, în sensul §-lui 102 art. de lege LX din 1881 și în sensul §-lui 19 art. de lege XLI din 1908, prin aceasta publică, că în urma decisului Judecătoriei de ocol din Caransebeș de sub Nr. 2188/1924 efectuându-se execuțiunea la 7 Octovmrie 1924 în favorul următorului Ioan Baleanu reprez. prin avocatul Dr. Gheorghe Ianculovici contra urmăriților pentru suma de 400 Lei — bani capital și acces., mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit în 5000 Lei — bani și anume: 2 clăi fân și mobile de case, să vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Nr. 3772/1925 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș, pentru incasarea pretenziunii de 400 Lei — bani capital, cu 5% interese din 27 Iunie 1924 și spesele de 595 Lei 50 bani, staverite până în prezent, să fixează termenul de licitație **pe ziua de 8-lea Iulie 1925 la orele 1 p. m. în comuna Buchin** la locuința executului și toți aceia, cari au voie de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus, în sensul art. de lege LX. din 1881: §-ul 107, 108, se vor vinde celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Întru cât mișcătoarele licitande s'au cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat dreptul de acoperire asupra licitației, în sensul §-lui 120 a legii LX. din 1881: se va efectui și în favorul acestora.

Caransebeș, la 20-lea Iunie 1925.

Mihail Guran
executor jud. reg.

**PROPRIETATEA CONSISTORULUI DIECEZEI
ORT. ROM. A CARANSEBEȘULUI.**

VILA DOBOȘAN din Băile Erculane.

Otel cu bun renume
aproape de centru.
Apaduct, lumină elec-
trică, serviciu prompt
prețuri moderate. Re-
giune romantică de
o frumseță rară. Vila
stă oaspeților la di-
spoziție începând cu
1 Maiu până la sfâr-
șitul lui Octovmrie.
Informațiuni dă:

ADMINISTRAȚIA VILEI DO-
BOȘAN DIN BĂILE ERCULANE

Imbrăcați-Vă

numai la croitoria

Bugariu & Schill

Caransebeș, Strada Logojului

Atelier modern

pentru confecționarea
hainelor bărbătești. Confec-
ționează reverenzi pentru domnii
preoți și tot felul de haine civile
după cel mai nou fason.

Serviciu p r o m t și real.

Comandele din afară se execută în
timpul cel mai scurt.

La Tipografia și Librăria Diecezană, Caransebeș
au sosit diferite obiecte bisericesti
cădelnițe, candelă, potire, discuri,
stelute, sfeșnice, etc.